

Ny organisation för IT-verksamheten vid universitetet

IT-verksamheten vid Göteborgs universitet drivs enligt riktlinjerna i de styrande dokumenten *IT-policy* och *IT-säkerhetspolicy*. Det är rektor som via sitt IT-utskott ansvarar för IT-verksamhetens strategiska inriktning.

Utskottet består av sex ledamöter från verksamheten som har särskild fallenhet och ett uttalat intresse för IT-strategiska frågor. Rektor fattar beslut om bemaningen av IT-utskottet i augusti.

Den operativa IT-verksamheten utförs dels av den universitetsgemensamma avdelningen för informationsteknik och dels av fakulteternas IT-avdelningar.

Inom universitetet som helhet samordnas den operativa verksamheten av IT-direktören via ordförandeskapet i IT-samordningsgruppen. I gruppen ingår cheferna för fakulteternas dataavdelningar.

Avdelningen för informationsteknik har som uppdrag att svara för:

- den tekniska och administrativa supporten till IT-utskott, IT-samordning, och upphandlingsenheten för IT-frågor
- driften av universitetets gemensamma system
- universitetets gemensamma tekniska plattform för data och telefoni
- att beslutad policy och riktlinjer för universitetets IT-verksamhet implementeras och efterföljs

Fakulteternas IT-avdelningar sköter datadrift och användarsupport inom gällande ramar och riktlinjer för sina respektive områden.

Policy slår fast vad som gäller i IT-relaterade frågor

Den 15 mars fastställde rektor en IT-policy för Göteborgs universitet. Syftet är att ha ett övergripande och gemensamt regelverk för universitetet i frågor som rör styrning, ledning och hantering av IT. Policyn omfattar alla verksamheter, studenter och personal vid GU.

I policyn slås fast att verksamhetsansvariga och övriga beslutsfattare ska följa policyn i IT-relaterade frågor och att de ansvarar för att, inom sina ansvarsområden informera om IT-policyns innehåll, omfattning och hur den ska användas.

Alla verksamheter ansvarar för att formulera lokala riktlinjer för hur IT-policyn ska följas och tillämpas. De framtida behov och önskemål om förändringar som finns inom verksamheterna vad gäller IT-aktiviteter ska beskrivas i handlingsplaner.

Vidare uttrycks i policyn att användning och utveckling av IT ska följa gällande lagar, förordningar och övrigt regelverk samt att IT ska användas för att bidra till hög kvalitet i verksamheten och användas och drivas rationellt och kostnadseffektivt.

Inom universitetet ska man sträva efter samverkan och gemensamma tjänster inom IT samt sträva efter att stimulera IT-samverkan inom regionen, nationellt och internationellt.

Tillgängligheten till IT-tjänsterna ska anpassas efter verksamhetens och omgivande samhälles krav och behov. Utvecklingen av IT-användning inom universitetet ska främjas.

IT-policyn finns på webben:
www.it.gu.se/IT-policy_1.1.pdf

Regler för användning av universitetets IT-resurser

Dokumentet *Regler för användning av Göteborgs universitets IT-resurser* är en del av IT-säkerhetshandboken och fastställdes i december 2003. Det omfattar bland annat riktlinjer för e-post och användning av Internet, riktlinjer för distansarbete mot universitetets IT-resurser samt riktlinjer för lösenord. I sista stycket beskrivs påföljder för användaren om han/hon bryter mot reglerna.

Det finns också en ansvarsförbindelse knuten till dokumentet. Den finns för såväl studenter som personal och dessutom en särskild för IT-personal som har speciella uppgifter och befogenheter.

IT-fokus hittar du även på webben:
<http://itfokus.it.gu.se>
Prenumerer du på brevlistan
IT-info får du alltid de senaste nyheterna direkt till din dator:
www.gu.se/maillistor/

IT är en nödvändig, strategisk resurs som krävs för att universitetet ska kunna fullgöra sina uppgifter – utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället.

Rektor har därför fastställt en ny organisation som gäller inom universitetet från och med april 2004.

I det här numret av IT-fokus presenterar vi den nya organisationen, IT-policyn, regler för användning av universitetets IT-resurser samt regler och riktlinjer för IT-säkerhetsarbetet.

Det är prefekterna som i egenskap av verksamhetsföreträdare har i uppdrag att informera om och se till att alla anställda skriver under ansvarsförbindelsen. Studenterna godkänner ansvarsförbindelsen elektroniskt första gången de loggar på studentkonto och därefter en gång per termin.

Regler för användning och ansvarsförbindelsen finns på både svenska och engelska.

För ett öppet universitet krävs riktlinjer för IT-säkerheten

I IT-policyn slås fast att det ska finnas en särskild IT-säkerhetspolicy. Parallellt med arbetet att formulera IT-policyn har riktlinjer för IT-säkerheten utarbetats. Arbetet med att ta fram dessa har pågått under drygt ett år. IT-säkerhetspolicyn fastställdes redan den 17 juni 2003.

En av hörnstenarna i GU:s vision är att vara ett öppet universitet och verksamheten bedrivs med en hög grad av decentralisering. Med öppenhet finns en ökad risk för sårbarhet. Ständigt ökande krav på säkra och effektiva kommunikationsresurser och visionen om det öppna universitetet för med sig ökade krav på IT-säkerheten inom universitetets huvuduppgifter.

För att förverkliga visionen och utföra universitetets uppgifter effektivt och med hög kvalitet ska universitetet bedriva ett aktivt arbete med IT-säkerhet och riskanalys.

I IT-säkerhetspolicyn fastslås att säker-

hetsarbetet ska inriktas på att säkerställa

- hög tillgänglighet till information och tjänster
- informationens riktighet genom skydd mot oavsiktlig och avsiktlig förvanskning
- behörighetskontroll baserad på klassificering av informationens känslighet
- spårbarhet
- sekretess och möjlighet till skyddad kommunikation.

Alla medarbetare och studenter ansvarar för att policy och riktlinjer tillämpas inom det egna ansvarsområdet. Även externa verksamheter som är anslutna till universitetets IT-resurser ska uppfylla gällande policy och riktlinjer.

Det övergripande ansvaret för IT-säkerheten har styrelsen och under den rektor. Det är rektor som fastställer IT-säkerhetspolicy och kompletterande riktlinjer när det finns behov av detta. Vidare utser rektor en tekniskt ansvarig för säkerheten i och driften av universitetets samtliga IT-system och kommunikationsnät.

Inom fakulteterna, UB och gemensamma förvaltningen är det dekanus/respektive chef som har ansvar för IT-säkerheten och utser tekniskt ansvarig för respektive ansvarsområdes IT-system och kommunikationsnät.

Alla dokument finns på webben:
www.alf.adm.gu.se/sakerhet/itpolicy.html

I maj fastställde rektor de sista kompletterande riktlinjerna för universitetets säkerhetspolicy.

När det gäller IT-området finns nu, förutom IT-säkerhetspolicy och regler för användning av GU:s IT-resurser, riktlinjer för informationsklassning, systemanskaffning och systemutveckling,

drift och underhåll samt skydd för IT-utrustning och system. Ytterligare ett dokument, som definierar av roller och begrepp, ingår i IT-säkerhetshandboken.

Informationen klassas utifrån tre kriterier

Klassning av en organisations information är grundläggande för en effektiv informationssäkerhet. Vid GU hanteras information av olika slag och det måste finnas riktlinjer för hur informationen får hanteras för att minimera risken att obehöriga kommer åt känslig information, att den förvanskas eller att den inte finns tillgänglig i den utsträckning som kan förväntas.

Informationsklassning genomförs utifrån tre kriterier: skyddsvärde (dvs krav på insynsskydd och sekretess), krav på riktighet och tillgänglighet och resultatet av de olika kriterierna vägs sedan samman. Enskilda dokument klassificeras främst utifrån de två första kriterierna medan hela IT-system klassificeras utifrån samtliga kriterier.

Kriterierna delas vidare in i klasser där klass 1 har lägst värde och klass 4 högst. Skyddsvärde har fyra klasser och riktighet tre medan kravet på tillgänglighet uttrycks i termer av tid och i vilken utsträckning avbrott kan accepteras.

Universitetets datanät är i grunden öppet och alla datorer får fritt kommunicera med varandra. Också system utanför Göteborgs universitet får kommunicera med universitetets IT-system.

Det är därför skillnad mellan öppna nät och skyddade och isolerade nät som inte tillåter fri kommunikation. I dokumentet om informationsklassning definieras också vad som menas med skyddade och isolerade nät.

Temadagar om IT-säkerhet

I april hölls en temadag om IT-säkerhet och dessa tillfällen med olika tema kommer att fortsätta.

Hösten första temadag som kommer att handla om drift och underhåll hålls den 23 september kl 9-12 på Lyktan. Anmälan sker via webben på seminarier.it.gu.se

Nytt för i höst är att det också kommer att hållas temadagar om IT-säkerhet för forskare. Det första tillfället är för Sahlgrenska akademins forskare blir den 9 september. Den kommer att följas av fler tillfällen för forskare vid övriga fakulteter.

Anmälan via webben: <http://seminarier.it.gu.se>

Utrustning som lämnar GU ska tas omhand på rätt sätt

Riktlinjerna för systemanskaffning och systemutveckling är i första hand avsedda att reglera anskaffnings-/utvecklingsprocessen för IT-system med fler än en användare. De ska dock där det är tillämpligt beaktas vid anskaffning och utveckling av mindre en- och fåanvändarsystem.

Riktlinjerna ska ses som en checklista och bör kravanpassas efter resultatet från informationsklassning och säkerhetsanalys.

Kapitlet om drift och underhåll i IT-säkerhetshandboken handlar om riktlinjer för system- och behörighetsadministration samt för olika rutiner i syfte att höja säkerheten inom drift och underhåll.

Det sista kapitlet berör skydd för IT-utrustning och system. Det innehåller dels generella riktlinjer vad gäller säkerhetstekniska krav på lokaler som till exempel serverrum och datorhallar, dels riktlinjer för hur säkerhetskopior ska förvaras, information arkiveras och hur stationära och bärbara arbetsstationer ska skyddas. Det beskrivs också hur utrustning och IT-media som ska lämna universitetet ska tas omhand.

Handboken uppdateras kontinuerligt

Nytt sedan i maj är dokumentet *Definition av roller och begrepp*. Här finns definitioner av totalt 13 olika begrepp, från användare och informationsägare till IT-tjänst och teknisk förvaltare.

IT-säkerhetshandboken är ett levande dokument som kommer att uppdateras kontinuerligt. Du hittar den i sin helhet på www.alf.adm.gu.se/sakerhet/it-policy.html. Ladda ner den och läs den!

Nästa nummer av IT-fokus kommer i september

Glad sommar!

